

LIITE 4. KENTTÄJOHTAJAJÄRJESTELMÄ

Taustaa ja tarkoitus

Yhteistoimintasopimuksen osana pelastuslaitoksen tehtävänä on tuottaa myös ensihoidon kenttäjohtamispalvelu. Kenttäjohtamistoiminnan järjestämisvastuu säilyy HUS-yhtymällä. Sopimuksen mukaan operatiivista päivittäistoimintaa johtaa ensihoidon kenttäjohtaja yhdessä päivystävän ensihoitolääkärin kanssa tässä liitteessä kuvatulla tavalla.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajasta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa ensihoitopalvelusta (asetus ensihoitopalvelusta 585/2017 ja asetus ensihoitopalvelusta annetun asetuksen muuttamisesta 1218/2022). Asetuksen 9 §:n mukaan hyvinvointialueilla ja HUS-yhtymällä on oltava ympäri vuorokauden toimivat ensihoitopalvelun kenttäjohtajat. Kenttäjohtajat ovat ensihoitopalvelun järjestämistavasta riippumatta ensihoitopalvelun tilannejohtajia HUS-yhtymän ensihoitopalvelusta vastaavan lääkärin ja päivystävän ensihoitolääkärin alaisuudessa.

Kenttäjohtajat käyttävät tehtävässään ensihoitoasetukseen 10 §:n perustuvaa toimivaltaa. Tämä toimivalta kuuluu HUS-yhtymälle terveydenhuoltolain (1326/2010) ja ensihoitoasetuksen nojalla.

Tämän liitteen tarkoituksena on sopia sekä kenttäjohtajajärjestelmän sisällöstä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti, että HUS-yhtymän ensihoidossa kuuluvan toimivallan käyttämisestä pelastuslaitoksen viranhaltijoiden toimesta. Tämä liite on jälkimmäisen kohdan osalta hyvinvointialuelain (611/2021) 57 §:n tarkoittama sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta.

Viranomaistehtävän hoitaminen

Tällä sopimuksella HUS-yhtymä antaa ensihoitoasetuksen mukaiset kenttäjohtajan tehtävät pelastuslaitoksen viranhaltijan hoidettavaksi Vantaa-Keravan alueella. Seuranta- ja valvontavastuu kenttäjohtajan tehtävien hoitamisesta kuuluu HUS-yhtymälle.

Tehtävän hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista ja niiden korvaamisesta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa.

Kenttäjohtajan tehtävissä toimiessaan pelastuslaitoksen viranhaltija toimii HUS-yhtymän hallinnon ja ohjauksen alaisena. Viranhaltija on velvollinen noudattamaan HUS-yhtymän toimivaltaisten viranhaltijoiden ohjeita ja määräyksiä. Pelastuslaitos vastaa siitä, että tuottaessaan kenttäjohtajan tehtäviä se noudattaa terveydenhuoltolakia, ensihoitoasetusta ja muuta ensihoitoa koskevaa lainsäädäntöä sekä HUS-yhtymän toimivaltaisten viranhaltijoiden ohjeita ja määräyksiä. HUS-yhtymä vastaa siitä, että toimivaltaisten viranomaisten ohjeet ja määräykset ovat lainsäädännön mukaisia.

Kenttäjohtajien palvelussuhde

Pelastuslaitos nimeää kenttäjohtajan tehtäviä hoitavat henkilöt ja ilmoittaa nämä yhteistoimintasopimuksessa nimetyille HUS-yhtymän yhteyshenkilölle. Kenttäjohtajiksi nimettävien henkilöiden tulee olla virkasuhteessa Vantaa-Keravan hyvinvointialueeseen.

HUS-yhtymän toimivaltaisilla viranhaltijoilla on oikeus antaa kenttäjohtajille ohjeita ja määräyksiä tämän sopimuksen mukaisesti. HUS-yhtymällä tai sen viranhaltijoilla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää kenttäjohtajien osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) mukaan työnantajaviranomaisen päätösvaltaan kuuluvista asioista (esim. virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen). Jos yhteistoiminnassa ilmenee tarve muuttaa työnantajaviranomaisen päätettäväksi kuuluvia asioita, neuvotellaan näistä yhteistoimintasopimuksessa nimettyjen yhteyshenkilöiden välillä.

Tällä sopimuksella ei muodostu palvelussuhdetta HUS-yhtymän ja kenttäjohtajan välille eikä HUS-yhtymä vastaa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain mukaan työnantajalle kuuluvista velvoitteista kenttäjohtajien osalta.

Jos kenttäjohtaja ei suoriudu tehtävistään lain ja tämän sopimuksen edellyttämällä tavalla, on pelastuslaitos velvollinen asiasta tiedon saatuaan viipymättä reagoimaan asian laadun vaatimalla tavalla ja tarvittaessa nimeämään toisen palveluksessaan olevan viranhaltijan hoitamaan kenttäjohtajan tehtäviä. Yhteistoimintasopimuksessa nimetty HUS-yhtymän yhteyshenkilö ilmoittaa pelastuslaitoksen yhteyshenkilölle viipymättä tietoonsa tulleet suorituspuutteet kenttäjohtajien toiminnassa.

Kenttäjohtajan tehtävän sisältö

Kenttäjohtaja vastaa ensihoitoasetuksen 10 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta.

Ensihoitoasetuksen mukaisesti HUS-yhtymän kaksi päivystävää ensihoitolääkärinä johtavat toiminta-alueensa ensihoitopalvelun tilannekohtaista lääketieteellistä toimintaa ja vastaavat tilannekohtaisten hoito-ohjeiden antamisesta alueen ensihoidon kenttäjohtajille ja muulle ensihoidon henkilöstölle.

Kenttäjohtajat toimivat operatiivisessa toiminnassa ensihoidon vastuulääkärin ja päivystävän ensihoitolääkärin alaisuudessa. Päivystävä ensihoitolääkäri toimii operatiivisesti kenttäjohtajan lääketieteellisenä esimiehenä.

Kenttäjohtajien tehtävät on kuvattu tarkemmin erillisessä työohjeessa. Yhteistoimintasopimuksessa nimetty HUS-yhtymän yhteyshenkilö vahvistaa työohjeen kuultuaan pelastuslaitosta. Työohje on laadittu samansisältöiseksi koko HUS-yhtymän alueella. Ensihoitopalvelun poikkeustilanteista kenttäjohtamistoiminnan kannalta on oma työohje.

Ensihoidon vastuulääkäri antaa kenttäjohtoyksikköä koskevat hälytysohjeet. Monipotilas- ja suuronnettomuustilanteissa sekä alueellisten tarpeiden mukaisissa erityistilanteissa kenttäjohtoyksiköitä voidaan käyttää aluerajoista riippumatta.